

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-802

7.11.2023

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Bygning - innbo (kombinert)

Defekt varmepumpe – dekningsmessig skadeårsak?

Sikrede meldte inn skade på en varmepumpe høsten 2022. Foretaket rekvirerte en takstmann som mente at skaden på varmepumpen hverken skyldes overspenningsfeil via strømmettet eller ytre feil. Foretaket avslo kravet og viste til at dekning av skade på varmepumpen var betinget av overspenning på strømmettet eller en plutselig og uforutsett ytre påvirkning. Sikrede opprettholdt sitt krav og anførte at skaden skyldes overspenning i kretskortet som deretter hadde ødelagt kompressoren, og viste til uttalelse fra en kjølemontør til støtte for sin påstand. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig og viste til at skadeårsaken i henhold til skaderapporten mest sannsynlig var slitasje eller feil i kompressormotoren.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: utbedringskostnader på ca. kr 140 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for ødelagt varmepumpe.

Sikredes boligforsikring dekker:

4 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade menes fysisk skade på ting som inntreffer plutselig og uforutsett. Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Verdiforringelse etter skadereparasjon omfattes ikke.

4.2 BRANN

4.2.1 Skade erstattes når den skyldes

– lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning. I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag etter reglene i punktene 5.3 og 5.4.

4.2.2 Skade som ikke erstattes:

– Elektrisk fenomenskade på varmepumper og boblebad/jacuzzi, med mindre skaden er forårsaket av overspenning på strømmettet.

4.11 ANNEN SKADE PÅ BYGNING

4.11.1 Skade som erstattes

Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og som ikke er nevnt i punkt 4.2 - 4.10. Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.2 - 4.10 gjelder også her.

4.11.2 Skader som ikke erstattes

– Skade som bare rammer elektrisk eller mekanisk innretning, maskin eller apparat med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.

Sikrede oppdaget feil på varmepumpen den 2.9.22 og meldte inn skaden til foretaket samme dag. Skademeldingen omtalte skaden slik:

Beskrivelse Nibe luft/vann varmepumpe

Har en butikk/forhandler vurdert skaden? Ja, men gjenstanden kunne ikke repareres

Alder på gjenstanden over 5 år

For å kunne hjelpe deg raskest mulig trenger vi en nøyaktig beskrivelse av hva som skjedde Vi hadde strømbryt i hjemmet og Sikring i sikringsskapet gikk og det kom feilmelding på at utedel ikke fungerte.

Hva er skadet? kompressor havari med fullt overslag til jord

Sikrede kontaktet kjølemontør F.K for prisoverslag og fikk følgende uttalelse datert 26.9.22:

Har satt opp pris på kompressor bytte og på helt ny utedel da det i følge kunde har vært perioder med ustabil strømnett. På gjennomgang av utedel har jeg konstantert kompressor havari med fullt overslag til jord, men med tanke på at det har vært ustabilitet på strømmettet kan annen elektronikk også ha blitt skadet og dermed slutte å virke. Så ved å bare bytte kompressor er sannsynligheten tilstede for at utedel slutter å virke over tid.

Nettselskapet sendte 12.10.22 oversikt over registrerte strømbryt hos sikrede med datoer 17.8.22, 26.8.22, 5.9.22, 22.9.22 og 27.9.22.

Foretaket rekvirerte skadetakst fra N., og sakkyndig fylte inn "rapportskjema teknisk installasjoner" datert 21.10.22:

Beskrivelse av hendelsen - saksforløp:

Sikrede har en luft til vann varmepumpe som har sluttet å fungere. Varmepumpen ble i sin tid montert som erstatning for en eldre oljefyr. Varmepumpen sørger for varme i radiatorer og forbruksvann i huset. De merket at vannet i huset hadde blitt kaldere. Sikringen til varmepumpen hadde løst ut. Da de forsøkte å koble inn sikringen igjen løste den ut med en gang. Varmepumpen sluttet å fungere 2 september 2022. Sikrede kontaktet servicetekniker ... i firma ... AS. De konstaterte at kompressormotor i varmepumpens utedel var defekt. Sikrede har ikke andre skader i huset i forbindelse med feilen på varmepumpen. De merket ikke noe unormalt med strømmen, slik som blinking i lysene 2 september. De har til stadighet strømbryt i huset. De har fått til stadighet melding fra nettleverandøren om strømbryt. Hun fikk ikke en slik melding 2 september. Sikrede har ikke fått noen forklaring på hva som er årsak til alle strømbrytene. Sikrede har i ettertid kontaktet Elvia som er netteier, for å få utskrift av registrerte strømbryt.

Behandlet ved tlf, befaring eller andre undersøkelser:

Behandlet ved samtale med sikrede. Samtale og undersøkelse av varmepumpen ved servicetekniker ... i firma ... AS

Produkt- og skadebeskrivelse:

Nibe F2040 – 8 (Snr. XXX), luft til vann, inverter styrt varmepumpe. Varmepumpen er 7 år gammel. Servicetekniker ... har koblet fra kompressor fra den elektriske kretsen i varmepumpen. Han har megget og isolasjonsmål viklingene i kompressormotor. Det er overslag til jord i kompressormotor. Det er ikke funnet feil på elektronikk eller andre komponenter i varmepumpen.

Skadeårsak og begrunnelse for konklusjon:

Servicetekniker ... mener at årsaken til feilen på kompressormotor trolig er slitasje eller feil i kompressormotor. Kompressormotoren i denne varmepumpen får ikke strøm direkte fra strømmettet. Motoren blir styrt – regulert via et elektronikkort som forsyner kompressor med strøm. Elektronikkortet vil i dette tilfelle mest sannsynlig tatt skade i forbindelse med en overpenningsfeil. Sikrede har ikke andre skader eller feil i huset i forbindelse med feilen på varmepumpen. Strøm / Netteier har ikke registrert feil på strømmettet 2 september eller tidligere i september. I denne saken er det ikke påvist skade forårsaket av overspenning via strømmettet. Det er ikke påvist en ytre årsak til feilen på varmepumpen.

Foretaket avslo 25.10.22 ansvar på basis av taksten. Sikrede klaget til foretakets interne klageorgan 27.10.22. Foretaket opprettholdt sitt standpunkt 24.2.23.

Saken ble klaget til Finansklagenemnda den 20.3.23.

Sikrede krever dekning for skade på varmepumpe og bestrider konklusjonen i takstrapporten. Sikrede hevder at kretskortet har blitt skadet av overspenning på strømnettet, som deretter har ødelagt kompressoren og varmepumpen. Sikrede viser til prisantydningen til F.K.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Det er ikke dokumentert verken at skaden skyldes overspenning på strømnettet eller at det har skjedd en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skaden på varmepumpen.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

4.2 BRANN

4.2.1 Skade erstattes når den skyldes

– lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning. I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag etter reglene i punktene 5.3 og 5.4.

4.11 ANNEN SKADE PÅ BYGNING

4.11.1 Skade som erstattes

Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og som ikke er nevnt i punkt 4.2 - 4.10. Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.2 - 4.10 gjelder også her.

4.11.2 Skader som ikke erstattes

– Skade som bare rammer elektrisk eller mekanisk innretning, maskin eller apparat med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.

Skaderapporten fra N. utarbeidet etter nærmere samtale med sikrede og kjølemontøren K., har følgende omtale av skadeårsaken:

Service tekniker ... mener at årsaken til feilen på kompressormotor trolig er slitasje eller feil i kompressormotor. Kompressormotoren i denne varmepumpen får ikke strøm direkte fra strømnettet. Motoren blir styrt – regulert via et elektronikkort som forsyner kompressor med strøm. Elektronikkortet vil i dette tilfelle mest sannsynlig tatt skade i forbindelse med en overpenningsfeil. Sikrede har ikke andre skader eller feil i huset i forbindelse med feilen på varmepumpen. Strøm / Netteier har ikke registrert feil på strømnettet 2 september eller tidligere i september. I denne saken er det ikke påvist skade forårsaket av overspenning via strømnettet. Det er ikke påvist en ytre årsak til feilen på varmepumpen.

Nemnda forstår dette slik at skadeårsaken mest sannsynlig "er slitasje eller feil i kompressormotor". Dette er ikke overspenningsfeil som dekkes etter vilkårene 4.2.1 og heller ikke "plutselig og uforutsett skade" etter 4.11.2.

Sikrede anfører at foretaket ikke har forstått skadeårsaken. Sikrede mener kretskortet ble skadet av overspenning på strømnettet, som deretter har ødelagt kompressoren, og viser til prisantydningen fra K. Nemnda kan ikke se at dette er tilstrekkelig dokumentert. Etter at sikrede kontaktet K. og informerte om perioder med ustabil strømnett, konstaterte K.: *"kompressor havari med fullt overslag til jord, men med tanke på at det har vært ustabilitet på strømnettet kan annen elektronikk også ha blitt skadet og dermed slutte å virke"*. K. fastslår her at kompressormotoren i varmepumpens utedel var defekt og utelukker ikke skade på annen elektronikk som følge av perioder med ustabil strømnett. Prisantydningen tilsier ikke at K. legger til grunn at varmepumpen ble skadet pga. overspenning på strømnettet. I skaderapporten er det som nevnt tvert om påpekt at "årsaken til feilen på kompressormotor trolig er slitasje eller feil i kompressormotor". Takstmannen påpeker også at sikrede ikke fikk andre skader i boligen i forbindelse med feilen på varmepumpen, og at sikrede ikke har fått noen forklaring på hva som er

årsak til alle strømbruddene.

Nemnda kan ut fra dette ikke se at det er sannsynliggjort at skaden er omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).